

Projekt

z dnia

Utworzony przez

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XVIII/132/2025
RADY GMINY WIELGIE**

z dnia 30 grudnia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
i Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Wielgie na rok 2026.**

Na podstawie art. 18 ust. 2, pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 i 1436), art. 4¹ ust. 2 i 5 oraz art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151), art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 roku w sprawie Narodowego innej Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Wielgie na rok 2026, stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Przyjmuje się preliminarz wydatków wg zadań określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Wielgie na rok 2026, stanowiący załącznik Nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wielgie.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 roku.

Przewodniczący Rady Gminy

Ewelina Antonowicz

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Wielgie na rok 2026.

Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Wielgie na rok 2026, zwany dalej „Gminnym Programem” jest dokumentem określającym działania, które będą realizowane w ramach zadań własnych gminy w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych.

W obecnych czasach istotne jest, aby pomagać osobom, rodzinom, dzieciom dotkniętym problemem alkoholizmu i nie tylko minimalizować skutki, ale przede wszystkim zapobiegać, czyli edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu, radzenia sobie z sytuacjami trudnymi, konfliktami. Ważne jest również podejmowanie działań polegających na kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych, uczyć umiejętności mówienia „nie” wszelkim używkom kiedy człowiek jest poddany presji otoczenia.

Problemy społeczne związane ze skutkami spożywania alkoholu są coraz bardziej powszechne i jednocześnie bardzo trudne do rozwiązania. Wynika to z rozmiarów, wielkich kosztów ekonomicznych, a także tak zwanych kosztów społecznych jakie ponoszą nie tylko jednostki, ale także całe społeczeństwo. Należy pamiętać, że ze spożyciem alkoholu wiążą się nie tylko bezpośrednie szkody zdrowotne, ale powoduje on szeroko rozumiane szkody psychologiczne i społeczne. Pomimo prowadzonych na szeroką skalę działań profilaktycznych mających na celu zwiększenie świadomości na temat konsekwencji nadużywania środków psychoaktywnych liczba osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych stale się zwiększa.

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Wielgie na rok 2026 jest podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji działań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych na terenie gminy Wielgie. Gminny Program ma na celu tworzenie

spójnego systemu działań naprawczych i profilaktyki zmierzającej do zapobiegania powstawaniu nowych problemów alkoholowych i innych uzależnień, oraz zmniejszeniu tych, które aktualnie występują. Gminny Program został opracowany zgodnie z wytycznymi Narodowego Programu Zdrowia, który jest podstawowym dokumentem polityki zdrowia publicznego wyznaczającym cele oraz najważniejsze zadania do realizacji na rzecz zwiększenia liczby lat przeżytych w zdrowiu oraz zmniejszenia społecznych nierówności w tym zakresie. Zadania dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom zawarte są w celu operacyjnym Nr 2 NPZ: „Profilaktyka uzależnień”. Narodowy Program Zdrowia wskazuje kilka obszarów aktywności samorządów lokalnych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom. Są to przede wszystkim zadania związane z edukacją i promocją zdrowia, profilaktyką, ale także wspieraniem leczenia, redukcją szkód zdrowotnych oraz rehabilitacją, integracją społeczną i zawodową osób uzależnionych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Wielgie na rok 2026 jest kontynuacją zadań realizowanych w roku ubiegłym i określa plan działań z zakresu profilaktyki, promocji zdrowia oraz minimalizacji szkód związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych oraz rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniem, a także często skorelowaną z nim przemocą domową.

Uzależnienia od alkoholu jest jednym z najpoważniejszych problemów społecznych. Choroba alkoholowa ma wiele aspektów: wpływa na sferę zdrowotną, psychiczną, ekonomiczną oraz rodzinną uzależnionego. Problemy wynikające z nadużywania alkoholu wyróżniają się na tle innych ze względu na ich wpływ na wiele dziedzin życia. Przyczyniają się do negatywnych zjawisk, jak wypadki komunikacyjne, wykroczenia i czyny karalne. Nietrzeźwość to także jedna z głównych barier utrudniających wydostanie się z biedy. Niejednokrotnie z uzależnieniem wiąże się problem przemocy domowej. Również jednym z najpopularniejszych problemów społecznych XXI wieku jest zażywanie narkotyków. Zjawisko narkomanii pociąga za sobą liczne konsekwencje, wśród których najdotkliwsze są szkody zdrowotne, m.in.: zatrucia organizmu, infekcje, depresja. Szybkie tempo życia, postęp technologiczny i wzrost konsumpcji są również przyczyną uzależnienia od dopalaczy i innych środków zastępczych. Profilaktyka uzależnienia powinna zmierzać do wytworzenia pozytywnych wzorców w domu rodzinnym a rodzina musi stanowić silne oparcie dla młodych osób, zagrożonych niebezpieczeństwami cywilizacyjnymi.

Alkoholizm jest chorobą społeczną, zaburza normalne postrzeganie świata i ludzi. Choroba alkoholowa to przewlekła, nieuleczalna choroba wywołana uzależnieniem od alkoholu, przebiegająca z nawrotami. Alkoholizm powoduje rozwój przemocy fizycznej, psychicznej, ekonomicznej oraz seksualnej. Dzieci z rodzin z problemem alkoholowym gorzej radzą sobie w kontaktach społecznych i nabywają podatność na uzależnienie w życiu dorosłym. Na każdym

etapie uzależnienia od alkoholu niezbędna jest profesjonalna pomoc profilaktyczna i terapeutyczna.

Narkomania oznacza nadużywanie środków psychoaktywnych, potocznie narkotyków, które wprowadzone do organizmu ludzkiego oddziałują na ośrodkowy układ nerwowy, powodując między innymi zmiany świadomości, percepcji i nastroju. Osoba uzależniona doświadcza niekontrolowanej potrzeby zażywania substancji psychoaktywnych, co prowadzi do znacznych zaburzeń w jej życiu osobistym, zawodowym i społecznym. Zażywanie środków psychoaktywnych może prowadzić do uszkodzeń narządów wewnętrznych, zaburzeń psychicznych, a nawet do śmierci.

W związku z nowelizacją ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi do zadań gminy należy również prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym.

Uzależnieniem behawioralnym, inaczej czynnościowym, nazywamy grupę objawów związanych z utrwalonym, wielokrotnym powtarzaniem określonej czynności. Działanie takie ma na celu zredukowanie złego samopoczucia i wewnętrznego napięcia poprzez osiągnięcie uczucia przyjemności, zaspokojenia, radości czy nawet euforii przez osobę wykonującą daną czynność. Przykładami najczęstszych uzależnień behawioralnych są: zakupoholizm, hazard, ortoreksja czyli nadmierna koncentracja na zdrowym jedzeniu, pracoholizm, fonoholizm, uzależnienie od używania komputera oraz uzależnienie od zabiegów medycyny estetycznej i chirurgii plastycznej.

Działania podejmowane przez Gminę Wielgie na rzecz ograniczania szkód powodowanych przez alkohol, narkotyki, substancje psychoaktywne oraz uzależnienia behawioralne skierowane są do wszystkich mieszkańców, a realizacja poszczególnych zadań prowadzona będzie w oparciu o Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Wielgie na rok 2026.

Gminny Program został oparty na podstawowych założeniach Narodowego Programu Zdrowia i jest zgodny z następującymi aktami prawnymi:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w domowej (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1214,1302),
- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1670, z 2025 r. poz. 340),

- Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku (t.j. Dz. U. z z 2025 r. poz. 49,1301).

Rozdział 2

Główny cel Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii

Celem głównym Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii jest ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych, używania substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych przez mieszkańców Gminy Wielgie. Ograniczenie zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków i podejmowanie innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież z terenu Gminy Wielgie oraz podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców w zakresie szkodliwości spożywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych.

Cel główny będzie realizowany w oparciu o zadania, których działania mają ograniczyć problemy wynikające z uzależnień.

Rozdział 3

Zadania Gminnego Programu i sposoby ich realizacji

Do osiągnięcia celu Gminnego Programu przewiduje się realizację zadań wynikających z art.4¹ ust. 1, 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii poprzez rozwój działań związanych z profilaktyką i terapią uzależnień, wzrost społecznej świadomości, przeciwdziałanie powstawaniu i redukowaniu następstw używania substancji psychoaktywnych, integrację społeczną i zawodową osób uzależnionych oraz doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami zaangażowanymi w jego realizację.

Uzależnienia często występują równolegle, mogą mieć podobne przyczyny i zbliżone konsekwencje.

Zadaniami przyjętymi do realizacji w Gminnym Programie są w szczególności:

1. Zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacji dla osób uzależnionych od alkoholu.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałaniu narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowych.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Zadania opisane powyżej będą realizowane poprzez:

1. Działalność punktu informacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielgim przy ul. Starowiejskiej 8 prowadzi punkt informacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych w szczególności od alkoholu i narkotyków.
2. Działalność 4 punktów konsultacyjno-informacyjnych dla osób uzależnionych i współuzależnionych w szczególności od alkoholu i narkotyków na terenie Gminy Wielgie. Punkty te działają na terenie Gminy Wielgie w Zespole Placówek Oświatowych w Wielgim, Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wielgim. Pod adresem Zaduszniki 10 są zlokalizowane dwa punkty konsultacyjno-informacyjne..
W punktach konsultacyjno-informacyjnych przyjmowane są osoby oraz ich rodziny borykające się z problemami alkoholowymi i innymi uzależnieniami.
3. Wsparcie finansowe działalności Telefonicznego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” oraz rozpowszechnianie informacji na ten temat.
4. Popularyzowanie informacji o telefonie zaufania: „Pomarańczowa linia” dla rodziców dzieci pijących alkohol i zażywających środki psychoaktywne.
5. Zakup nagród/zestawów upominkowych dla uczestników konkursów z elementami profilaktyki uzależnień.
6. Upowszechnienie wiedzy dotyczącej problematyki uzależnień behawioralnych, w tym udostępnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych i włączanie się w kampanie społeczne.
7. Rozpoznanie zjawiska przemocy domowej i udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwości uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy.
8. Motywowanie i informowanie zarówno o możliwości podjęcia leczenia osób uzależnionych, jak i terapii osób współuzależnionych.

9. Prowadzenie edukacji społecznej w zakresie zwiększenia świadomości na temat zjawiska przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy.
10. Organizowanie szkoleń zwiększających kompetencje i doskonalących umiejętności w zakresie uzależnień i przemocy dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracowników GOPS, realizatorów szkolnych programów profilaktycznych poprzez udział w szkoleniach.
11. Przyjmowanie wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego.
12. Prowadzenie rozmów motywujących z osobami uzależnionymi przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych mających na celu dobrowolne poddanie się terapii.
13. Opłacanie kosztów powołania biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia -psycholog, psychiatra.
14. Sporządzanie wniosków do Sądu Rejonowego w Lipnie w celu ustalenia sposobu leczenia odwykowego.
15. Opłaty sądowe ponoszone w związku z kierowaniem wniosków do Sądu o skierowanie na leczenie odwykowe.
16. Podejmowanie i koordynowanie działań dotyczących pomocy osobom uzależnionym oraz ich rodzinom w zakresie udzielania pomocy w dotarciu do stacjonarnych placówek profilaktycznych lub leczniczych.
17. Udzielanie osobom uzależnionym i członkom ich rodzin pomocy prawnej, psychologicznej, pedagogicznej oraz psychospołecznej.
18. Finansowanie pomocy psychologicznej i prawnej dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz osób zagrożonych uzależnieniem.
19. Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu dla konsumentów i ich otoczenia.
20. Wspieranie alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież.
21. Wspieranie lokalnych imprez promujących zdrowy, trzeźwy styl życia.
22. Finansowanie przedstawień i programów profilaktycznych dla uczniów na terenie szkół dla dzieci i młodzieży.
23. Organizowanie pogadanek na temat uzależnień behawioralnych, alkoholowych oraz narkomanii dla dzieci i młodzieży szkolnej.
24. Dofinansowanie szkoleń, kursów w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów.
25. Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkomanii. W ramach profilaktyki zakupione

materiały (książki, płyty DVD, ulotki, broszurki itp.) zostaną przekazane dla dzieci i młodzieży, sprzedawców, pracowników służby zdrowia, pomocy społecznej oraz kadry pedagogicznej.

26. Aktywny udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących alkoholu, narkotyków, przemocy oraz uzależnień od zachowań behawioralnych.

27. Organizacyjne i finansowe wspomaganie działalności lokalnych instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych i osób fizycznych działających w zakresie profilaktyki i pracy z grupami ryzyka, przemocy domowej, rehabilitacji osób uzależnionych i współuzależnionych.

28. Wspieranie działalności służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkotykowych.

29. Opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych – zgodność lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Gminy.

30. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych mających na celu wyegzekwowanie konsekwentnego przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia oraz zasad obrotu napojami alkoholowymi, wynikających z przepisów ustaw o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

31. Stałą współpracę z placówkami gminnymi w zakresie propagowania zdrowego stylu życia.

32. Finansowanie programów i inicjatyw profilaktycznych w organizowaniu czasu wolnego, w tym zajęć sportowych, plastycznych, muzycznych z programem profilaktycznym, festynów i innych imprez plenerowych dla mieszkańców Gminy Wielgie.

33. Upowszechnianie informacji o miejscach, w których świadczona jest pomoc medyczna, psychologiczna, prawna dla osób dotkniętych przemocą.

34. Organizacja różnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, służących promocji zdrowego stylu życia, w tym m.in.: prowadzenie zajęć sportowych, rekreacyjnych o charakterze profilaktycznym, profilaktyka przez kulturę.

35. Rozpowszechnianie wiedzy na temat zagrożeń, przyczyn i skutków oraz czynników chroniących przed uzależnieniami behawioralnymi wśród dzieci i młodzieży.

36. Organizowanie i finansowanie zajęć oraz imprez kulturalnych dla dzieci i młodzieży z sołectw gminy Wielgie, celem promowania abstynencji oraz zdrowego stylu życia.

37. Organizacja i zakup kampanii społecznych, które adresowane są w szczególności do dzieci i młodzieży szkolnej, na temat negatywnych skutków wynikających z zażywania środków psychoaktywnych takich jak alkohol, tytoń, środki odurzające i psychoaktywne, dopalacze oraz zagrożeń behawioralnych.

Rozdział 4

Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii

Podmiotem realizującym Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielgiem.

Zadania Gminnego Programu realizowane będą przez:

- Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wielgiem.
- Punkt informacyjny dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin działający w GOPS w Wielgiem.
- Punkty konsultacyjno-informacyjne dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu i narkotyków.
- Zespół interdyscyplinarny.
- Asystenta rodziny.
- Placówki oświatowe: Zespół Placówek Oświatowych w Wielgiem, Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Czarnem, Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Zadusznikach, przedszkola przy szkołach w Czarnem, Wielgiem i Zadusznikach oraz Niepubliczne Przedszkole „Akademia Przedszkolaka” w Wielgiem.
- Komendę Powiatową Policji w Lipnie, Posterunek Policji w Dobrzyniu n/Wisłą.
- Ośrodek zdrowia w: Wielgiem, Czarnem.
- Kościoły parafialne w: Wielgiem, Czarnem i Zadusznikach.
- Sąd Rejonowy w Lipnie oraz biegłych sądowych.
- Stowarzyszenie Trzeźwościowe „SZANSA” mającym swoją siedzibę w Zadusznikach.
- Dom Kultury i Bibliotekę Gminy Wielgie.
- Sołectwa z terenu Gminy Wielgie.
- Koła Gospodyń Wiejskich

Na terenie gminy nie działa żadna specjalistyczna placówka leczenia odwykowego. Osoby podejmujące leczenie mogą korzystać, m. in. ze świadczeń Poradni Terapii Uzależnień w Lipnie, Całodobowego Oddziału Terapii Uzależnień od Alkoholu przy Samodzielnym Publicznym Zespole Opieki Zdrowotnej w Radziejowie oraz w Czerniewicach, Przychodni Terapii i Uzależnienia

od Alkoholu i Współzależnienia przy Zespole Przychodni Specjalistycznych we Włocławku oraz grupami wsparcia AA, jak również innych specjalistycznych placówek poza gminą.

Rozdział 5

Adresaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii

Zadania zaplanowane w Gminnym Programie, stanowią odpowiedź na lokalne potrzeby mieszkańców, wynikające z diagnozy problemów społecznych i prowadzonego bieżącego monitoringu uzależnień. Ich realizacja dostosowana będzie do istniejących zasobów instytucjonalnych i osobowych.

Adresatami Gminnego Programu są wszyscy mieszkańcy gminy Wielgie a w szczególności:

- osoby uzależnione i współzależnione, doznających przemocy oraz stosujących przemoc,
- rodzin osób uzależnionych, współzależnionych, doznających przemocy oraz stosujących przemoc,
- osób i rodzin ze środowisk zagrożonych uzależnieniem i występowaniem przemocy,
- dzieci i młodzież,
- rodzice, wychowawcy i opiekunowie,
- kadra specjalistyczna pracująca z uzależnionymi, współzależnionymi, doświadczającymi przemocy i stosującymi przemoc oraz pracownicy pomocy społecznej, oświaty, policji, służby zdrowia, członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych, członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Rozdział 6

Źródła i zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii

Źródłem finansowania działań podejmowanych w związku z realizacją Gminnego Programu są dochody własne gminy uzyskane z wpływów z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, a także z opłat z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nieprzekraczającej 300 ml.

Opłata wnoszona przez przedsiębiorców prowadzących hurtowy obrót alkoholem tzw. „małpki” przeznaczona jest na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu, w szczególności na realizację zadań wskazanych w niniejszym Gminnym Programie.

Środki na realizację Gminnego Programu z podziałem na poszczególne zadania określone są w budżecie Gminy:

- w zakresie zapobiegania alkoholizmowi: dział 851, rozdział 85154
- w zakresie zapobiegania narkomanii: dział 851, rozdział 85153

Środki finansowe, które nie zostaną wykorzystane w danym roku budżetowym nie wygasają z upływem tego roku i zostają przeznaczone na realizację w następnym roku budżetowym.

Dysponentem w/w środków jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielgim realizujący z pełnomocnictwa Wójta Gminy Wielgie zadania zgodnie z przyjętym Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii oraz preliminarzem wydatków stanowiącym załącznik do niniejszego Gminnego Programu.

Rozdział 7

Zadania i zasady wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Osobom powołanym w skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wielgim przysługuje wynagrodzenie za wykonywanie zadań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych m.in. należy :

1. Inicjowanie w środowisku działań służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych, przeciwdziałaniu narkomanii i przemocy domowej.
2. Motywowanie osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych do podjęcia terapii i kierowanie do leczenia specjalistycznego.
3. Opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z Uchwałami Rady Gminy Wielgie.
4. Kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawania napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży.
5. Podejmowanie procedur interwencyjnych w sprawach przemocy domowej oraz dobra małoletnich dzieci z rodzin, w których występują problemy z alkoholem lub przemocą domową.

6. Podejmowanie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu:

- udzielanie informacji na temat możliwości leczenia uzależnienia,
- motywowanie do podjęcia terapii odwykowej,
- udzielanie informacji o działających grupach wsparcia, stowarzyszeniach itp.

7. Udzielanie informacji na temat możliwości pomocy i kompetencji poszczególnych służb z terenu gminy i powiatu, które zajmują się profesjonalną pomocą dla osób i rodzin z problemem alkoholowym lub występowaniem przemocy domowej.

Ustala się następujące zasady wynagrodzenia dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Przewodniczącemu oraz członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wielgim, (także tym zatrudnionych na umowę o pracę w Urzędzie Gminy, GOPS - osoby te są zobowiązane do odpracowania godzin nieobecnych w pracy z powodu udziału w komisji), przysługuje wynagrodzenie w wysokości 110zł. za:

- udział w posiedzeniu Komisji,
- udział w czasie rozmów z osobami zaproszonymi na komisję
- udział w kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych,

Wynagrodzenie w kwocie 110 zł. dla członka komisji stanowi wynagrodzenie dzienne bez względu na ilość odbytych posiedzeń i wyjazdów.

Podstawą do wypłacania wynagrodzeń stanowi obecność potwierdzona podpisem złożonym na listach obecności z poszczególnych posiedzeń GKRPA.

Przewodniczącemu oraz członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy się zwrot kosztów podróży, jeżeli wyjazd związany jest z realizacją Gminnego Programu.

Rozdział 8

Postanowienia końcowe

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Wielgie zostaje ustalony na rok, jednak jego działania są rozwinięciem oraz kontynuacją zadań prowadzonych w latach poprzednich.

Gminny Program jest dokumentem otwartym na modyfikacje i na nowe propozycje na każdym etapie jego realizacji, w zależności od potrzeb, możliwości finansowych i organizacyjnych.

Prowadzenie działań na rzecz mieszkańców Gminy Wielgie w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkotykowych i przemocy w domowej, będzie odbywać się w oparciu o określone powyżej zadania mające na celu osiągnięcie poprzez założone cele operacyjne poprawy stanu bezpieczeństwa i zmniejszania skali nieprawidłowości społecznych na terenie naszej gminy.

Założeniem Gminnego Programu jest w jak największym stopniu ograniczenie zjawiska uzależnień i skutków z nich wynikających.

PRELIMINARZ WYDATKÓW

Rozpisany wg zadań określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Wielgie na rok 2026

Lp	Zadanie do realizacji	Przedsięwzięcia w ramach zadań	Kwota (w zł)
Wydatki na zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi			
I	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacji dla osób uzależnionych od alkoholu.	1.Tworzenie warunków do bieżącej działalności punktu informacyjnego i GKRPA	500,00
		2.Działalność punktów konsultacyjno- informacyjnych dla osób uzależnionych i współuzależnionych w szczególności od alkoholu i narkotyków na terenie Gminy Wielgie. 3. Prowadzenie terapii uzależnień.	42.181,00
		4.Podejmowanie działań w stosunku do osób uzależnionych od alkoholu w celu zmotywowania ich do podjęcia leczenia. Współpraca z placówkami służby zdrowia oraz innymi instytucjami w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych od alkoholu.	500,00
		5.Szkolenia z zakresu problematyki profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami.	500,00
		6.Opłata składki na działalność Telefonicznego pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”, telefon zaufania.	500,00
		7.Rozpowszechnianie informacji o telefonach zaufania „Niebieska Linia” i „Pomarańczowa linia"	bez kosztów
		RAZEM	44.181,00
II	Udzielanie pomocy rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrona przed przemocą domową.	1. Podejmowanie interwencji w indywidualnych sprawach mieszkańców związanych z problemem uzależnienia. Prowadzenie rozmów przez członków GKRPA z osobami zgłoszonymi jako nadużywające alkoholu. Kierowanie wniosków do sądu o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego.	2.600,00
		2. Pokrycie kosztów badania biegłych orzekających o przedmiocie uzależnienia	800,00
		RAZEM	3.400,00
III	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności	1.Dofinansowanie działalności sportowo – kulturalnej jako alternatywnej formy trzeźwego i bezpiecznego spędzania wolnego czasu oraz dowozów na w/w działalności.	27.000,00
		2.Finansowanie programów, spektakli, imprez profilaktycznych, sympozjum dla dzieci i młodzieży szkolnej.	26.500,00

	szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałaniu narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym w szczególności dla dzieci i młodzieży.	3.Udział w kampaniach profilaktycznych	2.500,00
		4.Działania edukacyjne skierowane do sprzedawców napojów alkoholowych – dystrybucja zawieszek i ulotek.	bez kosztów
		5.Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym skierowanym do rodziców np. „wywiadówka profilaktyczna”.	bez kosztów
		6.Prowadzenie działań edukacyjnych wśród kierowców - skierowane do kierowców dystrybucja materiałów edukacyjnych np. ulotek, licznika trzeźwości.	bez kosztów
		7. Zakup broszur, ulotek, plakatów, publikacji, prenumerata o tematyce uzależnień.	500,00
		8. Szkolenia	1.000,00
		9. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży. 10. Gminne Dni Profilaktyki. 11. Kampania „BIAŁA WSTĄŻKA”	3.000,00
		RAZEM	60.500
IV	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.	1. Wspieranie takich podmiotów poprzez: - przekazywanie materiałów edukacyjnych, - promowanie działań w mediach i na stronie internetowej gminy Wielgie. - prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego, grup wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych.	6.000,00
		RAZEM	6.000,00
V	Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego	1.Opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych Kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia.	3.500,00
		RAZEM	3.500,00
VI	Inne zadania	1. Delegacje, różne opłaty i składki.	1.419,00
Wydatki na zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii			
I	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacji dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od narkotyków.	1. Podejmowanie działań w stosunku do osób uzależnionych od narkotyków w celu zmotywowania ich do podjęcia leczenia. Współpraca z placówkami służby zdrowia oraz z innymi instytucjami w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych od narkotyków.	500,00
		2. Szkolenie z zakresu problematyki rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami.	500,00
		3. Dofinansowanie działań punktów konsultacyjno-informacyjnych w zakresie pracy z osobami uzależnionymi i osobami zagrożonymi uzależnieniem od narkotyków. Prowadzenie terapii.	7.000,00

		RAZEM	8.000,00
II	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej	1. Informowanie osób uzależnionych od narkotyków oraz członków ich rodzin o możliwościach uzyskania pomocy psychospołecznej i prawnej. 2. Koordynowanie działań dotyczących pomocy osobom uzależnionym od narkotyków oraz ich rodzinom przez współpracę z Policją, GOPS, przedstawicielami służby zdrowia, kuratorem społecznym, prawnikiem. 3. Podejmowanie interwencji w indywidualnych sprawach mieszkańców związanych z problemem narkomanii.	bez kosztów
III	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.	1. Finansowanie szkoleń, programów, imprez profilaktycznych, dla dzieci i młodzieży szkolnej.	6.500,00
		2. Udział w kampaniach profilaktycznych na rzecz walki z narkomanią.	
		3. Zakup broszur, ulotek, plakatów, publikacji, prenumerata o tematyce uzależnienia od narkomanii.	300,00
		RAZEM	6.800,00
IV	Wspomaganie działań instytucji, stowarzyszeń pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii	Wspieranie takich podmiotów poprzez: - przekazywanie materiałów edukacyjnych, - promowanie działań w mediach i na stronie internetowej gminy Wielgie, - prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych.	6.200,00
		RAZEM	6.200,00
	R A Z E M plan wydatków		140.000,00

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 4¹ ust.2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, do kompetencji rady gminy należy uchwalanie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia.

Uchwalenie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Wielgie na rok 2026 niezbędne jest do realizacji celów określonych w w/w ustawach oraz pozwala zapobiegać i rozwiązywać problemy społeczności lokalnej w obszarze uzależnień.

Ponadto, Gminny Program stanowi kontynuację działań rozpoczętych w minionych latach, został opracowany zgodnie z ustawowo określonym zakresem zadań gminy w tym przedmiocie, jak również stosownie do potrzeb społeczności lokalnej Gminy Wielgie.

Podstawowym celem uchwalonego Gminnego Programu jest zapewnienie ciągłości działań terapeutycznych, edukacyjnych i doradczych dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków i ich rodzin, propagowanie trzeźwości oraz budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy z problemem alkoholowym lub narkotykowym, zapobieganie powstawaniu nowych problemów oraz propagowanie zdrowego stylu życia.

Na realizację zadań są przeznaczone środki uzyskiwane z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, które określają plan finansowy opracowany na dany rok oraz z przekazanych środków niewykorzystanych z 2025 roku. Zgodnie z art. 18 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wykorzystane będą jedynie na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, nie mogą być przeznaczone na inne cele.

W związku z powyższym podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Wielgie na rok 2026 jest zasadne.

Przewodniczący Rady Gminy

Ewelina Antonowicz